

ОАС СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ПЕЈЗАЖНА АРХИТЕКТУРА

Увод

Стандард 1. Структура студијског програма

Стандард 2. Сврха студијског програма

Стандард 3. Циљеви студијског програма

Стандард 4. Компетенције дипломираних студената

Стандард 5. Курикулум

Стандард 6. Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

Стандард 7. Упис студената

Стандард 8. Оцењивање и напредовање студената

Стандард 9. Наставно особље

Стандард 10. Организациона и материјална средства

Стандард 11. Контрола квалитета

Блок табела 5.1. Студијски програм Пејзажна архитектура са изборним подручјима-модулима

<p>СТУДИЈСКИ ПРОГРАМ ПЕЈЗАЖНА АРХИТЕКТУРА (нема изборна подручја-модуле)</p>
--

УВОДНА ТАБЕЛА

Назив студијског програма:	Пејзажна архитектура
Високошколска установа у којој се изводи студијски програм:	Универзитет у Београду - Шумарски факултет
Образовно – научно/образовно – уметничко поље:	Техничко – технолошко поље
Научна, стручна или уметничка област:	Биотехничке науке
Врста студија:	Основне академске студије
Обим студија изражен ЕСПБ бодовима:	240 ЕСПБ
Назив дипломе:	Дипломирани инжењер пејзажне архитектуре
Дужина студија:	4 године
Година у којој је започела реализација студијског програма:	Реализација актуелног студијског програма је започела 2014/2015.
Година када ће започети реализација студијског програма (ако је програм нов):	-
Број студената који студира по овом студијском програму:	65
Планирани број студената који ће се уписати на овај студијски програм:	60
Датум када је програм прихваћен од стране одговарајућег тела (навести ког):	Наставно-научно веће Шумарског факултета - Универзитета у Београду одлука 06-01 број: 61201-3004/7-13 од 16.07.2013.
Језик на коме се изводи студијски програм:	Српски
Година када је програм акредитован:	Претходни програм је акредитован 2013. године
Web адреса на којој се налазе подаци о студијском програму:	www.sfb.bg.ac.rs

Стандард 1. Структура студијског програма

Студијски програм садржи елементе утврђене законом (који се детаљно исказују у одговарајућим стандардима)

Назив студијског програма:

ПЕЈЗАЖНА АРХИТЕКТУРА – основне академске студије

Циљ студијског програма је оспособљавање компетентних кадрова из области пејзажне архитектуре са јединственом способношћу да учествују у изради просторних и урбанистичких планова, пејзажнорархитектонских пројеката, пословима у изградњи и одржавању пејзажноархитектонских објеката и заштити природних добара. Студијски програм оспособљава кадрове да имплементирају еколошке принципе у различитим привредним и организацијама које управљају природним ресурсима, пружају саветодавне услуге или у владиним агенцијама. Циљ студијског програма је усклађен са принципима Болоњске декларације односно стандардима јединственог академског простора Европе, као и са општим, друштвеним и привредним захтевима земље.

Исходи процеса учења у оквиру предложеног студијског програма су засновани на дескрипторима квалификација, односно захтевима и препорукама Међународне федерације пејзажних архитеката (IFLA) за образовање у овој стручној, научној и уметничкој области:

(http://europe.iflaonline.org/index.php?option=com_content&view=article&id=40&Itemid=48), затим Европског удружења школа пејзажне архитектуре (ECLAS), као и на одговарајућем Европском оквиру квалификација. Такође, и на захтевима међународних и националних струковних удружења за постизање исхода процеса учења односно оспособљавања дипломираних стручњака са усвојеним знањима, вештинама и компетенцијама потребним за рад у пракси пејзажне архитектуре.

Стручни назив након завршених студија: На основу Правилника о листи стручних, академских и научних назива које је утврдио Национални савет („Сл. гласник РС, бр. 30/2007, 112/2008, 72/2009, 81/2010, 39/2011, 54/2011, 53/2017, 114/2017 и 52/2018), који је усклађен са релевантним међународним класификацијама образовних профила и научних дисциплина и Националним оквиром квалификација стручни односно академски назив је: дипломирани инжењер пејзажне архитектуре (скраћено: дипл. инж. пејз. арх.).

Услови за упис студијског програма су прецизирани Статутом Факултета и ближе Конкурсом.

Дужина трајања студија је осам семестара, односно четири школске године – 240 ЕСПБ. Студенти раде завршни рад и имају радну, производну и организационо-технолошку праксу који су дефинисани као студијске активности.

Студијски програм чини 52 предмета, рачунајући Праксу и Завршни рад, од тога је 41 предмет обавезан. На 11 изборних позиција понуђена су 24 изборна предмета. Структура студија је заједничка и јединствена, без изборних модула, са изборним предметима који укупно учествују у програму са 20,63%.

Према типу предмета задовољена је структура захтевана стандардима акредитације. Изборне позиције дефинисане су типом предмета, чиме је омогућено да сви студенти који заврше студијски програм имају исти проценат према типу предмета.

Од видова активне наставе студијским програмом су обухваћени: предавања, вежбе и други облици наставе – ДОН (лабораторијске вежбе, рад у студију – студио и сл.). Студијским програмом су предвиђени и: теренска настава, практичан рад, професионална пракса и стручне екскурзије. Просечно активне наставе у току школске године остварује се 797,1 часова, при чему предавања учествују са 50,14%. У укупној заступљености висок проценат учешћа имају лабораторијске вежбе и рад у студију – студио због специфичности материје, која се обрађује на курсевима, која захтева менторски рад са студентима у малим групама, али и због постизања квалитетније наставе. Дефинисани су и предуслови за упис предмета (књига предмета Пејзажна архитектура), начин избора предмета из других студијских програма као и услови за прелазак са других студијских програма у оквиру истих или сродних области студија прописани су општим актом Универзитета (**ПРАВИЛНИК** о мобилности студената и преношењу ЕСПБ бодова, <https://bg.ac.rs/files/sr/univerzitet/univ-propisi/PravilnikOMobilnostiIPrenosenjuESPB.pdf>). Такође и Правилником о студијама и студирању (члан 54) у коме се дефинише да се на Факултету може вршити преношење бодова између различитих студијских програма, а да су критеријуми и услови

преноса бодова прописују се општим актом - одлуком, коју доноси Наставно научно веће Факултета, у складу са општим актом Универзитета тј. споразумом потписаним са другом високошколском установом.

На студијском програму Пејзажна архитектура успостављен је склад између наставних метода, исхода учења и критеријума оцењивања. Настава је оријентисана ка учењу студената, а систем оцењивања је заснован на мерењу исхода учења који опредељују садржај наставног програма и његову организацију. Обухваћеност сваког програмског исхода учења у оквиру обавезних предмета на студијском програму Пејзажна архитектура испуњена је у потпуности. Веза између наставе, исхода учења и провере знања омогућава да укупан процес учења буде транспарентнији и за студенте садржајнији. У погледу наставе уочљива је динамичка равнотежа између наставних метода, са једне стране, и провере знања, са друге. С обзиром да је провера знања покретачка сила, битна је врста учења и у складу са њом одређени су задаци за проверу знања тако да помогну студентима у постизању постављених исхода учења. Пракса је показала да студенти уче оно за шта верују да ће бити предмет провере знања, а не све оно што спада у наставни програм. С тога је на студијском програму приоритет развој наставе којој је циљ разумевање.

Прилози за стандард 1:

Прилог 1.1. Публикација установе (у штампаном или електронском облику, сајт институције).

Стандард 2. Сврха студијског програма

Студијски програм има јасно дефинисану сврху и улогу у образовном систему, доступну јавности.

Опис (највише 500 речи)

Опис:

Студијски програм *основних академских студија Пејзажна архитектура* Шумарског факултета Универзитета у Београду је целовит и усклађен са принципима Болоњске декларације и научно утемељен са циљем да:

- 1) обезбеди интерактивну наставу која се одвија у складу са комбинацијом биолошких, еколошких, просторних, инжењерских и уметничких дисциплина;
- 2) студентима пренесе основне принципе примењених наука, инжењеринга и примењене уметности који су потребни за усавршавање током читавог живота и за континуиран професионални успех;
- 3) код студената развија креативне способности и свест о факторима који утичу на начин планирања, пројектовања, производње и заштите украсних биљака; као и утицају на унапређење животне средине, изградње (подизања) и одржавања (неговања) зелених површина (простора),
- 4) обезбеди висококвалификоване стручњаке са јединственом способношћу да учествују у изradi просторних и урбанистичких планова, пејзажноархитектонских пројеката, пословима у изградњи и одржавању пејзажноархитектонских објеката и
- 5) оспособљава кадрове да имплементирају еколошке принципе у различитим привредним и организацијама које управљају природним ресурсима, пружају саветодавне услуге или у владиним агенцијама.

Сврха студијског програма је **образовање студената за рад у области пејзажне архитектуре** за послове:

- Планирања предела и система отворених градских простора, рекреативних и туристичких подручја и подручја заштите природе,
- Мониторинга и рада на решавању проблема везаних за заштиту природе и животне средине,
- Израде пејзажноархитектонских пројеката вртова, паркова, отворених простора града, рекреативних подручја и вртно-архитектонских елемената,
- Пејзажног инжењеринга на изградњи (подизању) и одржавању (неговању) зелених површина (простора) и
- Производње садног материјала за потребе пејзажног уређења простора, као и заштите украсних биљака.

Прилози за стандард 2:**Прилог 1.1.** Публикација установе (у штампаном или електронском облику, сајт институције).**Стандард 3. Циљеви студијског програма**

Студијски програм има јасно дефинисане циљеве.

Опис (највише 500 речи)

Циљ студијског програма је усклађен са основним задацима и циљевима високошколске установе као и са захтевима тржишта рада, привредног развоја, а дефинисан је квалификацијским оквиром за оспособљавање кадрова за све послове из области **пејзажне архитектуре** (у складу са првим степеном академских студија), што подразумева:

- Стицање компетенција и академских вештина за рад у пракси пејзажне архитектуре,
- Развој креативних способности за обављање послова у пејзажној архитектури,
- Стицање практичних вештина за обављање послова у пејзажној архитектури,
- Овладавање савременим методама и техникама на пољу деловања у пејзажној архитектури,
- Стварање друштвено корисних професионалаца и личности са одговорним односом према животној средини и природним ресурсима Србије, као и према развоју културе, привреде и друштва у целини и
- Стицање знања која подразумевају право на наставак образовања на мастер академским студијама.

Прилози за стандард 3:**Прилог 1.1.** Публикација установе (у штампаном или електронском облику, сајт институције).**Стандард 4. Компетенције дипломираних студената**

Савладавањем студијског програма студент стиче опште и предметно-специфичне способности које су у функцији квалитетног обављања стручне, научне и уметничке делатности. Опис квалификације која произилази из студијског програма мора одговарати одређеном нивоу националног оквира квалификација.

Опште и предметно-специфичне компетенције дипломираних студената студијског програма Пејзажна архитектура подразумевају стечена знања и вештине за рад у пракси пејзажне архитектуре, као и право за наставак образовања на мастер студијама.

Овај студијски програм је планиран тако да задовољава акредитационе захтеве Националне комисије за акредитацију, а да његовим завршетком студенти:

- Имају способност да користе стручну литературу;
- Имају способност да примене знања и професионално приступе смишљању и одбрани аргумената и решавању проблема на основу анализе, предвиђања и синтезе инжењерства на биолошким, еколошким, просторним и естетским принципима;
- Имају знања у областима студирања које се заснива на иновативном наставном плану и програму који се усредсређује на системско размишљање, прецизну анализу, пројектовање као и друге активности у оквиру струке развоја критичког и самокритичког мишљења и приступа за наставак усавршавања на мастер и докторским студијама, тј. спремност за рад и учење током читавог живота;
- Развијају способности које су неопходне за наставак стручног усавршавања на мастер и

специјалистичким академским студијама у оквиру подручја биотехничких наука, дела техничких наука, поља уметности и ИМТ дисциплина у земљи; као и на факултетима у иностранству;

- Могу да о свом раду и резултатима рада обавештавају стручну и ширу јавност и
- Могу да се укључе у предузетничке активности.

Опис исхода учења: Исходи учења на студијском програму Пејзажна архитектура су базирани на дескрипторима квалификација, односно захтевима и препорукама Међународне федерације пејзажних архитеката (IFLA) за образовање у овој научној области као и на одговарајућем Европском оквиру квалификација. Такође, активно се прате захтеви међународних и националних струковних удружења. Стога су исход учења дипломирани инжењери пејзажне архитектуре који учествују у решавању важних проблема из области планирања и уређења предела, пејзажноархитектонског пројектовања, пејзажног инжењеринга (изградње и одржавања објеката пејзажне архитектуре), производње садног материјала, заштите украсних биљака, организацији предузећа која се баве овим делатностима као и у решавању различитих проблема животне средине а све у складу са потребама друштва и уз поштовање принципа одрживог развоја.

Дипломирани инжењери пејзажне архитектуре могу се запослити у: дирекцијама за уређење града, у планерским и урбанистичким организацијама, у пројектним бироима, грађевинским фирмама, комуналним предузећима за одржавање градског зеленила, гробљима, у расадницима и стакленицима на пословима производње украсног биљног материјала, приватним предузећима за уређење вртова, у garden центрима, у заводима и службама заштите природе и животне средине, националним парковима, туристичким организацијама, научним и образовним институцијама, инспекцијским службама и сл. Такође, дипломирани инжењери пејзажне архитектуре могу се бавити и самосталном делатношћу и предузетничким пословима.

Кандидати који заврше основне академске студије на студијском програму "ПЕЈЗАЖНА АРХИТЕКТУРА" стичу академски назив (на основу Правилника о листи стручних, академских и научних назива које је утврдио Национални савет („Сл. гласник РС, бр. 30/2007, 112/2008, 72/2009, 81/2010, 39/2011, 54/2011, 53/2017, 114/2017 и 52/2018), који је усклађена са релевантним међународним класификацијама образовних профила и научних дисциплина и Националним оквиром квалификација): дипломирани инжењер пејзажне архитектуре (дипл. инж. пејз. арх.).

Прилози за стандард 4:

Прилог 4.1. Додатак дипломи.

Стандард 5. Курикулум

Курикулум студијског програма садржи листу и структуру обавезних и изборних предмета и модула и њихов опис. Основна изборност уметничких студија уграђена је у главни предмет.

Опис (највише 300 речи)

Основне академске студије **Пејзажна архитектура** се одвијају у оквиру једног студијског програма у трајању од 4 школске године, односно 8 семестара – 240 ЕСПБ. Укупан предвиђен број за упис на студијски програм је 60 студената, што је у складу са кадровским и просторним капацитетима, као и друштвеним и привредним потребама земље. На студијском програму студенти похађају укупно 52 предмета, од чега је 41 обавезан предмет и 11 изборних. На изборним позицијама су понуђена укупно 24 изборна предмета. Фактор изборности је 20,63 %. Према типу предмета остварено је учешће: академско-општеобразовних 16,25 %, теоријско-методолошких 19,17 %, научно-стручних односно уметничко-стручних 30,42 % и стручно-апликативних 34,17 %. Курикулум је тако структуриран у односу на тип предмета да сви студенти када заврше студије имају исти проценат према типу предмета без обзира који изборни предмет упишу (изаберу). Ово је постигнуто тако што су изборне позиције дефинисане према типу предмета.

Практичан рад се изводи у оквиру наставних предмета уз учешће наставника и сарадника и у оквиру професионалне праксе. Професионална пракса је замишљена као синтезан практичан рад у коме учествују наставници и сарадници на крају четвртог, шестог и осмог семестра. Професионална пракса има 270 сати рада, односно 9 ЕСПБ.

Књига предмета је доступна студентима на web страни Факултета. Студенти се на почетку школске године упознају са Планом извођења наставе и распоредом часова у складу са Статутом. Наведени документи су доступни студентима и на web страни Факултета.

Институција гарантује висок квалитет наставе у складу са савременом методиком наставе која укључује савремене технологије и интерактивност. Такође, просечно оптерећење наставника и сарадника обезбеђује висок стандард квалитета у раду са студентима. Специфичан рад са студентима у виду менторског рада са мањим групама или појединачно са сваком студентом у оквиру лабораторијских вежби, односно рада у студију (ДОН - око 20 % часова), такође обезбеђује висок квалитет рада који је у складу са добром европском праксом. Већи број наставника и сарадника ангажованих на предавањима и вежбама кроз јединство различитости и отворене размене мишљења са студентима у току решавања различитих проблема који су предмет рада на курсевима нужно доводи до високог квалитета наставног процеса. Тематски задаци на лабораторијским вежбама, а посебно у студију се мењају сваке године чиме се постиже већа динамичност и разноврсност курикулума.

Табеле и Прилози за стандард 5:

Табела 5.1. Распоред предмета по семестрима и годинама студија.

Табела 5.1б. Распоред предмета по семестрима и годинама студија за студије другог степена студија: МАС, МСС и САС.

Табела 5.2. Спецификација предмета.

Табела 5.2.а. Књига предмета – Пејзажна архитектура.

Табела 5.3 Изборна настава на студијском програму.

Табела 5.4. Листа предмета на студијском програму првог нивоа, по типу предмета: (Академско-општеобразовни предмети, Теоријско-методолошки предмети, Научно, односно уметничко стручни, Стручно апликативни и Стручни, односно уметничко-стручни предмети)

Извештај 1. Извештај о структури студијског програма (овај извештај следи из електронског формулара и формира се након уноса и обрачуна свих података у електронском формулару) формулара).

Блок табела 5.1. Студијски програм са изборним подручјем-модулима.

Прилог 5.1. Књига предмета (у документацији и на сајту институције).

Прилог 5.2. Одлука о прихватању студијског програма од стране стручних органа високошколске установе.

Прилог 5.3. Програм научноистраживачког односно уметничко истраживачког рада (уз захтев за акредитацију студијског програма другог степена, мастер академских студија).

Прилог.5.4. Решење о акредитацији научноистраживачке организације рада (уз захтев за акредитацију студијског програма другог степена, мастер академских студија).

Стандард 6. Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

Студијски програм је усклађен са савременим светским токовима и стањем струке, науке и уметности у одговарајућем образовно-научном, односно уметничко-образовном пољу и упоредив је са сличним програмима на иностраним високошколским установама, а посебно у оквиру европског образовног простора.

Опис (не више од 300 речи)

Светска федерација пејзажних архитеката (International Federation of Landscape Architects - IFLA), дефинисала је основне смернице образовања пејзажних архитеката дефинишући циљеве и критеријуме који се захтевају од програма који образују стручњаке пејзажне архитектуре (прилог 2 - IFLA/UNESCO Charter for Landscape Architectural Education, 2012). Детаљније критеријуме је дефинисао Европски регион Светске федерације пејзажних архитеката – IFLA Europe (претходни назив EFLA - Европско удружење пејзажних архитеката), који је дао основне критеријуме по којима спроводи акредитацију програма пејзажне архитектуре на нивоу земаља чланица Савета Европе (прилог 3 - Guidance Document For Recognition or Accreditation Professional Education Programmes in Landscape Architecture и Addenda to IFLA

Guidance Document For Recognition or Accreditation, When Implemented in the European Region). Критеријуми IFLA Европе, на основу којих је Студијски програм пејзажна архитектура вреднован и упоређиван, односе се на:

- трајање студијског програма,
- садржај (области),
- заступљеност појединих области и
- прихватљивост од струковног удружења.

Студијски програм основних академских студија (4+1 - 300 кредита) **испуњава европски стандард трајања студијског програма** пејзажне архитектуре (који је толерантан и према 3+2 и према 4+1) и који захтева минимално трајање едукације у области пејзажне архитектуре од 4 године.

Студијски програм Пејзажна архитектуре **испуњава стандард европског оквира садржаја**, с обзиром да укључује више предмета из четири профилне области које морају бити заступљене у школама пејзажне архитектуре и то:

1. планирање предела и пејзажни дизајн (пројектовање),
2. знања о човеку, друштву и животној средини (социологија, историја вртне уметности и историја пејзажне архитектуре, урбанизам и др.),
3. знања о природним и функционалним аспектима предела и
4. знања о техникама и управљању (пејзажни инжењеринг, управљање пределима).

Специфичност садржаја студијског програма пејзажне архитектуре на Шумарском факултету у Београду, која није у колизији са одредбама IFLA Европе која прихвата локалне потребе, јесте постојање појединих области пејзажне хортикултуре које се баве производњом, негом и заштитом биљака, а део су наслеђа и развоја ових области у оквиру пејзажне архитектуре у Србији.

Приликом упоређивања критеријума, утврђена је разлика у **заступљености појединих садржаја**, односно неопходности да се повећа рад у студију (други облици наставе). Ова разлика је последица специфичности развоја програма пејзажне архитектуре на Шумарском факултету (због већег учешћа биотехничких предмета), и у извесној мери националног акредитационог стандарда 5 (који предвиђа око 30 % стручно-апликативних предмета), а који је у колизији са захтевима европских стандарда који се односе на студијске програме пејзажне архитектуре који захтевају 50 % кредита за рад на конкретним пројектима, што представља и стратешки циљ школе. Проценат наведених садржаја је са 20 у студијском програму акредитованом 2008. године у овом студијском програму повећан на око 37.

Студијски програм Пејзажна архитектура је **признат од националног струковног удружења** (Удружење пејзажних архитеката Србије), а чланови Удружења су анкетирани приликом израде новог студијског програма. Приликом израде новог студијског програма анкетирани су и чланови Удружења за пејзажну хортикултуру Србије.

Студијски програм Пејзажна архитектура је, такође, усклађен са препорукама Европског савета школа пејзажне архитектуре (European Council of Landscape Architectural Schools - ECLAS), датих у водичу за припрему програма пејзажне архитектуре (прилог 4 – Tuning Landscape Architecture Education in Europe, ECLAS, 2010). Одсек за пејзажну архитектуру и хортикултуру је пуноправан члан ECLAS-а од 2006. године.

Уважавајући специфичности развоја пејзажне архитектуре у оквиру Шумарског факултета, приликом упоређивања и усклађивања, водило се рачуна да то буду програми са сличним карактером студијских програма који су развијани и формиран на биотехничким или еколошки оријентисаним факултетима. Поређење је извршено са школама из земаља које су завршиле процес транзиције и прикључење ЕУ, а имају сличности са Србијом у погледу социјалних, економских, културних и природно-географских карактеристика. То су следећи студијски програми:

- Аустрија, Универзитет природних и примењених наука у Бечу (BOKU), Департман за просторне, предеоне и инфраструктурне науке;
- Словенија, Универзитет у Љубљани, Биотехнички факултет, Одсек за пејзажну архитектуру;
- Мађарска, Корвинус универзитет Будимпешта, Факултет за пејзажну архитектуру ;
- Словачки универзитет за технологију, Архитектонски факултет, Институт за пејзажну

- архитектуру и
- Универзитет у Загребу, Хрватска, Агрономски факултет, студијски програм Крајообразна архитектура.

Прилози за стандард 6:

Прилог 6.1, 6.2, 6. 3. Документација о најмање три акредитована инострана програма, са којим је програм усклађен.

Прилог 6.4. Pdf документ курикулума акредитованих иностраних студијских програма са којима је студијски програм усклађен (листа предмета).

Стандард 7. Упис студената

Високошколска установа у складу са друштвеним потребама и својим ресурсима уписује студенте на одговарајући студијски програм на основу успеха у претходном школовању и провере њиховог знања, склоности и способности.

Опис (највише 500 речи)

На студијски програм основних академских студија Пејзажна архитектура предвиђено је да се упише до 60 студената на прву годину студија. Шумарски факултет Универзитета у Београду на основу анализа извршених у припреми за акредитацију располаже са довољно просторних, кадровских и других потребних капацитета. Такође, при доношењу одлуке о броју студената у обзир су узети критеријуми о друштвеној и привредној оправданости, као и критеријуми о рационалности, ефикасности и квалитету реализовања наставног процеса произашли из Закона о високом образовању.

У прву годину основних академских студија може се уписати лице које има средње образовање у четворогодишњем трајању.

Кандидат за упис у прву годину студија полаже пријемни испит, и то из:

- Биологије и
- Испита склоности за студије пејзажне архитектуре (цртање и тест склоности)

На нивоу студијског програма формира се Комисија за пријем (рангирање) кандидата за студије, као и посебне комисије за сваку област која се полаже на пријемном испиту.

Изузетно, кандидат који је као ученик трећег или четвртог разреда средње школе показао изузетан успех на републичком такмичењу које организује надлежно Министарство просвете, односно, на савезном или међународном такмичењу из кога се полаже пријемни испит, не полаже пријемни испит из тог наставног предмета. Кандидату се, у овом случају, вреднује пријемни испит, односно део тог испита максималним бројем бодова.

Право на рангирање ради уписа у I годину стиче кандидат који је у збиру поена са пријемног испита и општег успеха из средњег образовања остварио за упис најмање 51 бод (за финансирање образовања из буџета) односно 31 бод (за студенте који плаћају школарину). Веће Одсека задржава могућност увођења прага знања односно минималног броја поена на пријемном испиту.

Редослед кандидата за упис у прву годину основних студија утврђује се на основу збира општег успеха постигнутог у средњем образовању и резултата постигнутог на пријемном испиту и то:

- највише 40 бодова по основу постигнутог успеха у средњем образовању и
- највише 60 бодова из предмета из којих се полаже пријемни испит.

Садржај, време и начин полагања пријемног испита, као и начин бодовања кандидата, утврђује се посебном одлуком Факултета. Ова одлука у виду детаљне информације (информатор) доступна је сваком заинтересованом лицу.

Листа кандидата који су стекли услов за упис у прву годину студија објављује се на веб страници и огласној табли Факултета.

Сви кандидати који конкуришу за упис на прву годину студија обавезни су да се строго придржавају пропозиција наведених у информатору.

Држављани Србије и странци који су претходно образовање стекли у иностранству, могу конкурисати за упис на прву годину основних студија ако нострификују сведочанство стечено у иностранству, у складу са законом.

Странац може да конкурише за упис на прву годину основних студија, ако, поред услова из претходног става, влада српским језиком и ако је здравствено осигуран.

Проверу знања српског језика обавља посебна комисија, коју именује декан.

Детаљније информације у вези са условима уписа налазе се на web страници Шумарског факултета (www.sfb.bg.ac.rs).

За припрему кандидата за полагање пријемног испита у скриптарници Шумарског факултета, будући студенти могу да набаве приручник из Биологије, упутства за полагање пријемног, као и примере тестова претходних генерација. Из Теста склоности за студије Пејзажне архитектуре организује се и припремна настава. Адекватан материјал који је од значаја за будуће студенте је постављен и на web страну Факултета.

Табеле и Прилози за стандард 7:

Табела 7.1. Преглед броја студената који су уписани на студијски програм у текућој и претходне две године.

Табела 7.2. Преглед броја студената који су уписани на студијски програм по годинама студија у текућој школској години.

Прилог 7.1. Конкурс за упис студената;

Прилог 7.2. Решење о именовању комисије за пријем студената.

Прилог 7.3. Услови уписа студената (извод из Статута институције, или други документ) - (прилози су исти као прилози који се дају у документацији за акредитацију установе, уз програм се прилажу само у електронској верзији). Институција је дужна да при упису на мастер студије води рачуна о претходно стеченим компетенцијама кандидата.

Стандард 8. Оцењивање и напредовање студената

Оцењивање студената врши се непрекидним праћењем рада студената и на основу поена стечених у испуњавању предиспитних обавеза и полагањем испита.

Опис (највише 500 речи)

Сваки појединачни предмет у студијском програму основних академских студија Пејзажне архитектуре, чији је носилац Шумарски факултет Универзитета у Београду, има одређени број ЕСП бодова које студент остварује полагањем испита. Студијским програмом је омогућено да студент по завршетку четворогодишњих студија оствари 240 ЕСПБ.

На Шумарском факултету Универзитета у Београду сходно Закону о високом образовању (Члан 104), Статут Универзитета у Београду „Гласник Универзитета у Београду“ број 201, од 02. марта 2018. (Члан 107), Статуту Универзитета у Београду-Шумарског факултета (Члан 100) и Правилнику о студијама и студирању, пречишћен текст, Универзитета у Београду-Шумарског факултета број 01-9712/1 од 12.11.2013. године (Члан 47) студенти се оцењују помоћу унапред објављених критеријума, правила и процедура. Општим актом високошколске установе (Правилник о студијама и студирању) ближе су уређени начини полагања испита и оцењивање на испиту. Успех студента на испиту изражава се оценама од 5 (пет) до 10 (десет). Најнижа прелазна оцена је 6 (шест). Оцена на испиту се формира збиром броја поена остварених у свим облицима наставних обавеза. Позитивна оцена се, по правилу, стиче уколико су све наставне обавезе оцењене позитивно. Број поена за поједине облике учешћа у предиспитним обавезама, на предлог предметног наставника, утврђује одговарајуће Веће катедре. Успешност студента у савладавању предмета континуирано се прати током наставе и изражава се поенима. Испуњавањем предиспитних обавеза и полагањем испита студент може остварити највише 100 поена. Студијским програмом предметни наставник утврђује сразмеру поена стечених у предиспитним обавезама и на испиту. У складу са Европским стандардима, Упутствима и праксом TQE (Total Quality Education) **однос поена између предиспитних активности и завршног испита је 70:30** (прописано је да се на предиспитним активностима може остварити између 30 и 70 поена /односно на завршном испиту између 70 и 30 поена/). Након испуњавања свих предиспитних и испитних обавеза предметни наставник оцењује студента према скали утврђеној Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту (Гласник Универзитета у Београду, број: 136/07, Гласник Универзитета у Београду, број: 201/18) и то: до 50 поена – оцена 5 (није положио); од 51 до 60 поена – оцена 6 (довољан); од 61 до 70 поена – оцена 7 (добар); од 71 до 80 поена – оцена 8 (врло добар); од 81 до 90 поена – оцена 9 (изузетно добар) и од 91 до 100 поена – оцена 10 (одличан). Оцену даје наставник, односно испитна комисија.

Оцена се уписује у индекс, записник о полагању испита и матичну књигу студената. Оцена **5** – није положио, се не уписује у индекс и матичну књигу студената. Наставник оцењује студента и уписује завршну оцену, непосредно по обављеном испиту, у присуству студента који је испит полагао и студената који су испиту присуствовали. Пре уписивања, наставник је дужан да студенту саопшти оцену. При утврђивању коначне оцене на испиту узима се у обзир и резултат студента постигнут испуњавањем предиспитних обавеза. Студент има право приговора на оцену добијену на испиту, ако сматра да испит није обављен у складу са Законом и општим актом установе, најкасније у року од 36 сати од добијања оцене.

Сходно Правилнику о обезбеђењу квалитета наставног процеса и вредновању студената Шумарског факултета однос наставника према студентима треба да буде професионалан и коректан, уз уважавање личности студента и уз придржавање Кодекса професионалне етике на Универзитету у Београду (објективност, етичност и коректан однос према студенту).

Од 2011. године на Шумарском факултету, Одлуком Наставно-научног већа, на снази су Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања. Сходно наведеним процедурама Веће Одсека систематично прати и проверава оцене и пролазност студената по предметима и годинама и анализира, оцењује и унапређује методе и критеријуме оцењивања студената по предметима (посебно: да ли је метод оцењивања студената прилагођен предмету, да ли се прати и оцењује рад студента током наставе, какав је однос оцена рада студента током наставе и на завршном испиту у укупној оцени и да ли се оцењује способност студената да примене знање). У случају одступања у оцењивању, неправилности у дистрибуцији оцена (сувише високих или ниских оцена, неравномеран распоред оцена) и ниске пролазности, у дужем периоду, предузимају се мере за утврђивање разлога насталих разлика и примењују се корективне мере (корекције у оптерећењу, исходу учења, наставним методама и др.).

На почетку сваке школске године, Факултет благовремено упознаје студенте са правима и обавезама, као и са организацијом наставе и испита. Упознавање студената са правима и обавезама врши се објављивањем на огласној табли, публикацијама, штампаним материјалима и на веб страни Факултета.

За припрему испита студенти имају на располагању уџбенике, практикуме, збирке решених задатака, електронске садржаје, интернет, као и осталу литературу, коју наставници препоручују.

Табеле и Прилози за стандард 8:

Табела 8.1. Збирна листа поена по предметима које студент стиче кроз рад у настави и полагањем предиспитних обавеза као и на испиту.

Табела 8.2. Статистички подаци о напредовању студената на студијском програму.

Прилог 8.2. Књига предмета - (у документацији и на сајту институције).

Стандард 9. Наставно особље

За реализацију студијског програма обезбеђено је наставно особље са потребним научним, уметничким и стручним квалификацијама.

Опис (највише 200 речи)

На студијском програму основних академских студија **Пејзажна архитектура** ангажовано је 36 наставника, 1 сарадник и 3 предавача ван радног односа. Број наставника одговара потребама студијског програма. Од укупног броја часова активне наставе 82,05% изводе наставници у радном односу са пуним радним временом. Од укупног броја наставника 17,95 % су наставници са других високошколских установа (4 наставника) и предавача ван радног односа (3 предавача). На другим високошколским установама ангажована су два наставника.

Наставно особље чине:

- Наставници (доценти, ванредни професори, редовни професори, предавачи и виши предавачи) и
- Сарадници (асистенти).
- У циљу побољшања примењене и практичне наставе на стручно апликативним

предметима ангажована су три предавача ван радног односа који имају велико искуство у пракси пејзажне архитектуре.

Више од 80 % наставника и сарадника ангажованих на студијском програму укључено је у наставу поред основних и на мастер академским студијама чиме је обезбеђен континуирани рад и праћење рада студената и развој курикулума кроз два нивоа студија, односно даље напредовање наставника и сарадника. Тренутно је у поступку или процесу израде осам докторских дисертација. Сарадник има одбрањен мастер рад. Од наставника њих 19 је укључено у наставу на докторским студијама (11 наставника је и на Листи ментора на докторским студијама).

Због специфичности области пејзажне архитектуре коју сем научних карактеришу и стручно-уметничке квалификације посебно се негује уметнички рад наставника и сарадника који се вреднује кроз уметничке верификације у јавној сфери. Тренутно један наставник има уметничку верификацију од стране УЛУС-а. Неколико наставника и сарадника имају награде остварене у оквиру домаћих и међународних конкурса и изложби.

Наставници се бирају према критеријумима који су заједнички за техничко-технолошку групацију, узимајући у обзир специфичности ужих научних и уметничких области.

Подаци о наставницима и сарадницима (CV, избири у звања, референце) доступни су јавности преко сајта Факултета, а налазе се у оквиру листе наставника и листе сарадника ангажованих на студијском програму.

Табеле и Прилози за стандард 9:

Табела 9.0. Укупни подаци о наставном особљу у установи (листа се формира приликом уноса података у електронски формулар, установа је обавезна да у ову табелу унесе све податке који се траже).

Табела 9.1. Научне, уметничке и стручне квалификације наставника и задужења у настави

Табела 9.1.а. Књига наставника - студијски програм.....(назив програма)

Табела 9.2. Листа ангажованих наставника са пуним радним временом на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

Табела 9.3. Листа наставника ангажованих са непуним радним временом на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

Табела 9.4. Листа осталих ангажованих наставника - допунски рад на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

Табела 9.5. Листа сарадника ангажованих са пуним радним временом на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

Табела 9.6. Листа сарадника ангажованих са непуним радним временом на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

Табела 9.7. Листа осталих ангажованих сарадника - допунски рад на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

Табела 9.8. Збирни преглед броја свих наставника по областима, и ужим научним или уметничким областима ангажованих на студијском програму/ свим програмима/друга ВУ.

Прилог 9.1. Изводи из електронске базе података (ЕБП) пореске управе републике Србије (ПУРС) са потписом и печатом и то у електронској и папирној форми уз Захтев.

Прилог 9.2. Уговори о раду, избори у звања, дипломе, сагласности, изјаве, МА и М1/М2, наставника са пуним радним временом на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

Прилог 9.3. Уговори о раду, избори у звања, дипломе, сагласности, изјаве, МА и М1/М2, наставника са непуним радним временом на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

Прилог 9.4. Уговори о ангажовању, избори у звања, дипломе, сагласности и изјаве, наставника - допунски рад на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

Прилог 9.5. Уговори о раду, избори у звања, дипломе, сагласности, изјаве, МА и М1/М2, сарадника са пуним радним временом на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

Прилог 9.6. Уговори о раду, избори у звања, дипломе, сагласности, изјаве, МА и М1/М2, сарадника са непуним радним временом на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

Прилог 9.7. Уговори о ангажовању, избори у звања, дипломе, сагласности и изјаве сарадника - допунски рад на студијском програму/свим програмима/друга ВУ.

Прилог 9.6. Правилник о избору наставног особља на Установи.

Прилог 9.7. Уговори о ангажовању наставника из иностранства на студијском програму;

Прилог 9.8. Одлука Сената и Савета о избору гостујућег професора.
Прилог 9.9. Доказ о боравку за стране држављане издат од надлежног органа.

Напомена:

Треба доставити у посебном фолдеру Табеле и Прилоге за Високошколску установу и то:
Стандард 6. Наставно особље (**Табела 6.1 – 6.7** и **Прилог 6.3 – 6.8**).

Стандард 10. Организациона и материјална средства

За извођење студијског програма обезбеђују се одговарајући људски, просторни, техничко-технолошки, библиотечки и други ресурси који су примерени карактеру студијског програма и предвиђеном броју студената.

Опис (не више од 100 речи)

Шумарски факултет Универзитета у Београду поседује адекватан простор и одговарајућу опрему који су неопходни за одвијање наставног процеса студијског програма основних академских студија Пејзажна архитектура. Поседује примерене просторне капацитете: велики амфитеатар (318 места), учионице, вежбаонице, цртаонице, компјутерске лабораторије и лабораторије за извођење наставе са укупно 1262 радна места. Факултет спроводи активности на побољшању услова рада (реновирању и адаптацији простора и набавци нове (савремене) опреме у складу са трендовима иновација односно континуирано прати и усклађује своје просторне капацитете и опрему са потребама наставног процеса и бројем студената. Библиотека Шумарског факултета представља посебну организациону јединицу која служи потребама наставе и научно-истраживачког рада. Фонд библиотеке чини 75.099 библиотечких јединица и то: 50.325 монографских публикација и 24.774 серијских публикација са 872 наслова.

Факултет има адекватну и савремену техничку, лабораторијску и другу специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе на свим врстама и степенима студија. Свим запосленим наставницима, сарадницима и студентима установа обезбеђује неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационим технологијама, у научно истраживачке сврхе, преко академске мреже КОБСОН, у кабинетима, рачунарским салама и од куће. У свом саставу поседује једну просторију опремљену савременим техничким и осталим уређајима који омогућавају рад на рачунарима и коришћење услуга рачунског центра (фотокопирање, штампање и скенирање).

Табеле и Прилози за стандард 10:

Табела 10.1. Листа просторија са површином у високошколској установи у којој се изводи настава на студијском програму:

Табела 10.2. Листа опреме за извођење студијског програма.

Табела 10.3. Листа библиотечких јединица релевантних за студијски програм.

Табела 10.4. Листа уџбеника доступна студентима на студијском програму.

Табела 10.5. Покривеност обавезних предмета литературом (књигама, збиркама, практикумима..., које се налазе у библиотеци или их има у продаји.

Прилог 10.1. Доказ о власништву, уговори о коришћењу или уговори о закупу.

Прилог 10.2. Извод из књиге инвентара.

Прилог 10.3. Доказ о поседовању информационе технологије, броја интернет прикључака и сл. (ови прилози су исти као прилози који се дају у документацији за акредитацију установе, уз програм се прилажу само у електронској верзији).

Напомена:

Треба доставити у посебном фолдеру Табеле и Прилоге за Високошколску установу и то:
Стандард 9. Простор и опрема (**Табела 9.1 – 9.3** и **Прилог 9.1 – 9.2**).

Стандард 11. Контрола квалитета

Контрола квалитета студијског програма спроводи се редовно и систематично путем самовредновања и спољашњом провером квалитета.

Опис (највише 100 речи)

Мере за обезбеђење квалитета студијских програма примењују се на свим нивоима студија и студијским програмима које Шумарски факултет Универзитета у Београду реализује, а тиме и на основним академским студијама **Пејзажна архитектура**. Циљеви овог студијског програма редовно и систематски ће се проверавати и, по потреби, редефинисати у складу са **мисијом** и **визијом** Шумарског факултета.

Факултет има Статутом и правилницима дефинисане поступке за одобравање, праћење и контролу програма студија како од стране стручних тела унутар установе, тако и изван ње. Факултет је формирао Комисију за контролу квалитета која подноси извештај Наставно-научном већу Факултета. Сprovedеним Анкетама за контролу квалитета долази се до мишљења и сугестија студената о квалитету студијског програма, оптерећењу у савладавању програмских садржаја, квалитету наставног процеса, наставника, сарадника и др. На основу резултата анкета врше се и вршиће се корекције студијског програма у погледу квалитета свих релевантних фактора. Наставно-научно веће Шумарског факултета Универзитета у Београду је на предлог Комисије за обезбеђење и унапређење квалитета усвојило документ Стандарди и поступци за обезбеђење квалитета рада, који су доступни јавности. Предметним документом обезбеђено је остваривање мисије и циљева Шумарског факултета који су дефинисани Стратегијом обезбеђења квалитета Универзитета у Београду – Шумарског факултета. До усвајања Стандарда и поступака за обезбеђење квалитета рада надлежни органи су донели неколико важних докумената са интерним стандардима који су омогућили бољи квалитет појединих процеса, а нарочито процеса наставе. У том смислу је донет велики број правилника из области наставе и других области који олакшавају праћење свих процеса и делова система. Периодично је вршена интерна провера поштовања правилника. Процес наставе се до 2012. године преиспитивао два пута годишње, а уочени недостаци су отклањани континуирано. 2012. године оформљена је Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе на чији предлог је донет Правилник о раду Комисије којим се предвиђа и од школске 2012/2013. године до сада преиспитује процес наставе три пута годишње.

Факултет, односно Одсек, прибавља повратне информације из предузећа у којима се инжењери ове области запошљавају. Комуникацијом са факултетима из Европе и Европском асоцијацијом школа пејзажне архитектуре (ECLAS), као и увидом у садржаје студијских програма других страних високошколских установа, врше се упоредне анализе и осавремењавање садржаја курикулума. Факултет, односно Одсек је у сталној комуникацији са струковним удружењима у земљи (Удружење пејзажних архитеката Србије и Удружење за пејзажну хортикултуру Србије) и иностранству по питањима захтева праксе у односу на савремена кретања у професији. Власници приватних фирми исказали су (усменим путем на семинарима који се одржавају на Факултету, телефоном и попуњавањем анкетних листића) велику жељу за сарадњом са Факултетом и потребу да запосле инжењере Пејзажне архитектуре. Анализом свих анкета послодаваца на питања о задовољству са нивоима теоријског и практичног знања, организационих и економских вештина и спремности за рад на локалном, државном и међународном нивоу дипломирани инжењери Пејзажне архитектуре оцењени су високим оценом.

Табеле и Прилози за стандард 11:

Табела 11.1 Листа чланова комисије организационих јединица задужених за квалитет (Комисије за квалитет,...) на Установи.

Прилог 11.1. Извештај о резултатима самовредновања Установе; Извештај о самовредновању студијског програма..

Прилог 11.2. Јавно публикован документ – Политика обезбеђења квалитета- Установе.

Прилог 11.3. Правилник о удбеницима на Установи.

Прилог 11.4. Извод из Статута Установе којим се регулише оснивање и делокруг рада организационих јединица задужених за квалитет (комисије за квалитет...).